

A GYÖMBÉR ÍZE

„Údítóen őszinte regény, ami plasztikusan
ragadja meg mind a nehézségeket,
mind a gyönyörűséget
a világok közötti létezésben.”

– Marjan Kamali, bestsellerszerző

*fine
selection*

MANSI SHAH

MANSI SHAH

A GYÖMBÉR ÍZE

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2025

*Anyának és Apának, akik határtalan szeretete,
támogatása és áldozatai váltották valóra ezt az álmot.*

*És minden bevándorló szülőnek: látunk titeket,
és köszönjük az utat, amit kijártatok nekünk.*

1

E GY SEREG NŐ TÖLTÖTTE MEG a szüleim kicsiny nappaliját, egyszerre beszéltek, mind hangosan és lelkesen. Olyan volt nézni, mint egy National Geographic dokumentumfilmet a dominanciáról, ahol a hangmagasság és a decibelérték dönti el, ki uralkodik. Köröztek a szobában, csipegettek a házi számószából és pakorából, vigyázva, nehogy olajos morzsák kerüljenek a finom anyagú, élénk szárijaikra.

Én a bejárat mellett, az étkezőasztalnál ültem, így teljesítve a rám bízott feladatot, hogy üdvözljem a vendégeket, akik a sógornőm babaváró partijára érkeznek. A szoba túloldalán anyám barátnői beszélgettek, amiből elcsíptem pár mondatot.

– Hallottad, hogy a fia otthagya az orvosit csak azért, hogy azzal az amerikai lánnyal legyen?

– Nem vagyok meglepve. Azt mondják, a hölgyemény úgy jár, mint egy elefánt.

Anélkül megsajnáltam, hogy tudtam volna, kiről beszélnek. Anyám számtalanszor gyanúsított meg engem is efféle szörnyűséggel, úgy járni, mint egy elefánt. Kilencéves lehettem, amikor rájöttem, hogy nem a súlyomra tett megjegyzést. Úgy értette, nem vagyok szerény és engedelmes, amilyennek minden rendes indiai lánynak lennie kellene.

Mellettem heverték az elmúlt órában felhalmozódott ajándékok. Pasztell papírba csomagolt dobozok, mindegyiken helyes kis majmok, teknősök vagy nyuszik. A legtöbb harmincas nőben kétfajta érzet egyikét váltották ki: vagy anyai becsípődést és a biológiai órájának gyengéd

ketyegését, vagy vágyat arra, hogy sikítva rohanjon ki a helyiségből. Az ajtó felé pillantottam az utóbbi reakció felé húzva, bár nem voltam biztos benne, hogy a körülöttem magasodó babakelléktár vagy a fojtogató érzés miatt, ami mindannyiszor elfogott, ha visszatértem a szüleim házába a Devon Avenue mellett, Chicagó saját Kis Indiájába.

A szoba másik végében anyám – narancs-arany száriban, ami tökéletesen illeszkedett dús vonalaihoz – épp egy tál ételt hozott Diptinek, a sógornőmnek. Egész nap körülötte buzgólkodott, mondván pihennie kell, hogy a baba egészséges legyen.

– Már édesanya vagy, beta – mondogatta, szúrós, csalódottsággal átítartott tekintettel nézve rám, valahányszor anyának nevezte őt. Belül finto-rogtam, mikor úgy hívta, mint engem kis koromban. Régóta nem vagyok már beta.

Anyám hosszú, őszbe vegyülő haját takaros kontyba fogta, amit temérdek hajtű tartott, és megannyi illatos jázminvirág díszített. Arca kinyílt tőle, vonásai pedig meglágyultak. Hónapokig nem szóltunk egymáshoz, tegnappal bezárólag. Azóta, hogy megtudta, a barátom – már exbarátom – és én együtt éltünk Los Angelesben. Egy dhorijával együtt lakni az ő szemszögéből a legszégienteljesebb dolog, amit a lánya tehet. Ugyanakkora bűn egy fehér fiúval egy háztartásban élni, mint alacsonyabb kasztba házasodni vagy visszabeszélni az időseknek.

Nem mintha csalódást akartam volna okozni. Egész sokáig próbáltam magam meggyőzni, hogy egy hozzám kasztban illő indiai mellett kötök ki, akkor is, ha soha nem találkoztam olyannal, akihez vonzódtam volna. De amikor Alex maga felé biccentette a fejem, hogy belenézhessek a kék szemébe, mielőtt először összeérne az ajkunk, tudtam, hogy bajban vagyok. Nemsokára ő lett az első szerelmem, és meggyőződésemmé vált, hogy a sors is úgy akarja, hogy mi együtt legyünk. Amíg aztán egy nap már nem akarta. Csak soha nem gondoltam volna, hogy én leszek az, aki elengedi őt. Ráadásul nem sokkal azután, hogy bejelentettem a szüleimnek, ha nem fogadják el Alexet mint az életük részét, az olyan, mintha engem nem fogadnának el. Néha elég személtáda dolog az időzítés.

A Dipti köré csoportosult nők hirtelen nevetésben törtek ki. Még csak öt és fél hónapos terhes volt, azt gondoltam, lesz még pár hetem lélekben összeszedni magam az otthoni megjelenésre, de anyám erősködött, hogy

a partit meg kell tartani, mielőtt a család, kivéve engem, Indiába utazik az unokatestvérem esküvőjére, amit később a héten tartanak. Tanácskozott egy pappal, aki tanácskozott a csillagokkal, és ma, november huszonötödikén, vasárnap volt az egyetlen előnyös időpont, ami megfelelt a kozmosznak és anyám naptárjának is.

Tehát ott voltam, a házban, amit alig vártam, hogy otthagyjak középiskola után, örködve az egyre nagyobb kupac rugdalózó, csörgő és egyéb apró kincs felett.

Mikor újra kinyílt az ajtó, hűvös fuvallat kúszott be. Libabőr futott végig a karomon. Már majdnem egy évtizede Dél-Kaliforniában élek, a közelgő illinois-i tél gondolatát sem bírom elviselni.

– Preeti! – Monali néni, anyám legjobb barátnője kiáltott, amint lerúgta magáról a papucsát a többi ékköves, gyöngyözött lábbeli közé. Mindig is olyan volt számomra, mint egy második, lazább, elérhető anya, és azon kevesek közé tartozott, akikkel vártam a bulin való találkozást.

– Hol hagytad a szárid? – csodálkozott a rajtam lévő smaragdzöld pandzsábin, mikor mindenki más sokkal gazdagabban díszített szárit viselt. Ciccegett egyet, mielőtt szélesre tárta a karját, és meleg, gondoskodó ölelésébe vont. Vigyáztam, hogy ne érjek a kontyához, amit láthatóan órákig tökéletesített. Nincs olyan, hogy egy hajszál miattam mozduljon el a kijelölt helyéről. A bőréből fahéj és szegfűszeg illata áradt, mintha az egész napot a konyhában töltötte volna.

– Ott, ahol te a kabátodat – hüledeztem, ő volt ugyanis az első, aki kabát nélkül érkezett.

– Hé! Tudod te, meddig tartott magamra tekerni ezt a szárit? – A hatás érdekében kezét karcsú derekára téve pózolt. – Azt hiszed, majd összegyűröm ennyi fáradság után?

Kezével legyintve elhessegette a gondolatot is. Kuncogtam, nem is vártam kevesebbet. Monali nénikémnek három fia volt, és mivel egyetlen lánya sem, meggyőződésévé vált, hogy kötelessége megőriznie a stílusát, ha már nincs kinek továbbadnia. A kényelmet feláldozni a divat oltárán csak egy az ehhez kapcsolódó terhek közül.

Közelebb hajolva odasúgtam neki:

– Nem akartam hangosan mondani, de a szárid tényleg jobban fest, mint a többieké.

Hogy egy nő hogyan tud hatméternyi anyagot magára tekerni egy csapat NASA-szakértő nélkül, rejtély a számomra, de Monali néninek mindig sikerült, ráadásul egyedül. Bármikor nekem kellett viselnem egyet, anyámnak szüksége volt még legalább egy emberre ahhoz, hogy bele tudjanak bugyolálni.

Szája elégedett mosolyra húzódott, amint végigsimított a ruha hajtásain, amik a derekától egészen a földig omlottak le róla. Ezután meghúzta a finom dupattát, ami sálként feküdt a nyakam körül.

– Gondolom, édesanyád nem repesett a választásodtól.

– Repes ő valaha?

A ruhám ugyan hagyományos indiai viseletnek számított, még mindig nem volt annyira elegáns, mint egy szári, ami anyám szerint egy korom-béli „tisztesseges nőtől elvárható lenne”.

– Csak azért, mert ügyvéd vagy, nem kell mindig vitába bocsátkozni – élcelődött, majd nekiállt feltérképezni a szobát. – Nos, hol van a díszvendégünk?

A szófa körül csoportosulókra mutattam. Dipti lila-papagájzöld szárijja kiemelte alakját, még domborodó pocakja ellenére is. A mintás selyemszegély eltakarta a hasát, többet láttatva hátából, ahogyan az Gudzsarátban szokás, abban az indiai államban, ahonnan a családom és a jelenlévők többsége származik. Annak ellenére, hogy a szüleim több mint húsz éve élnek Amerikában, nem igazán vannak máshonnan barátaik. Egy új országra beilleszkedni vágyó tiniként meglehetősen nehéz volt a Devon Avenue-n lakni, mert lehetővé tette a szüleimnek, hogy a kelet feladása nélkül éljenek nyugaton, és ezt a gyerekeiktől is elvárták.

– Gyere, át kell adnom a jókívánságaimat! Neked pedig a vendégekkel kéne vegyülni, nem egyedül ücsörögni, mint egy lusta páva – szólott Monali néni.

Gyűlöltem azt hallgatni mindenkitől, hogy miért nem vagyok olyan, mint Dipti, hogy lehet, hogy harmincévesen még nincs családom, indiai mércével egyenesen vénlány vagyok. A hátam mögött arról sugdolóznának, hogy szegény anyám, milyen balszerencse jutott neki. Egy hajadon huszonöt felett a szülők kudarcát mutatja. Ha rendszeren megtanítottak volna főzni meg takarítani, esetleg akkor találtam volna már egy rendes gudzsarátí fiút. De ha a sors kegyes, már egy-két kölyköt is kipottyantottam volna.

Monali néni rendíthetetlenül állt, készen arra, hogy leszereljen bármilyen kifogást. Mielőtt megszólalhattam volna, a mobilom rezegni kezdett, és az ügyvédi iroda száma jelent meg a képernyőn.

– Bocsánat, nénikém, munka. Fel kellennem.

Csóválta a fejét és az ujját rázta, amint kihátráltam a nyüzsgő szobából a konyhába. Miután becsuktam az ajtót, suttogva mondtam a telefonba:

– Úgy örülök, hogy hívtál!

Carrie Bennett, a legjobb barátom és munkahelyi cinkosom nevetett a vonal másik végén.

– Ennyire rossz a múltidézés?

A pultnak görnyedtem.

– Olyan, mint vártam. Miért vagy az irodában?

– Mert ügyvédnek lenni kín. A Felügyelő elfelejtette, hogy nem lesz bent a hétvégén, ezért valami hülye kivonaton kell dolgoznom holnapra. Az irodádban vagyok. Hol tartod a mappát a szenátor ügyről?

A *Felügyelő* nevet Carrie-vel aggattuk a főnökünkre, Jared Greenbergre.

– Kösz, hogy tartod a frontot! – mondtam, mielőtt elmagyaráztam, hol találja a dokumentumokat.

Miután letettük, még a konyhában maradtam egy kicsit, az ablakból épp ráláttam az apró fahintára, ami a tölgyfáról lógott a kicsi, körbekevert udvarban. Narancs és mélyvörös levelek borították körülötte a talajt. A hinta láncja már rozsdásodott a megannyi hideg, nedves téltől, amit kint töltött. Egy évvel azután, hogy a sorházba költöztünk, apám rakta fel a fára, hogy emlékeztesse anyámat a függő hintaágyra, ami az indiai családi bungalójuk előtt volt.

Ahányszor csak levelet kapott otthonról, amit mindig világoskék, leheletvékony papírra írtak, azonnal kiment a hintához, és addig olvasta, amíg a papír már majdnem szétmállott a finom hajtásoknál. A hintával próbálta apám otthonosabbá tenni Amerikát. Ez volt az egyetlen figyelmes gesztusa anyám felé. Nem meglepő módon egy elrendezett házasságban, egy olyan kultúrában, ami elítéli a válást, nem sok romantikus lépésre lehetett számítani köztük.

Ekkor kinyílt a pinceajtó, és a bátyám, Neel lépett be egy szál farmerben és pulóverben. Sokkal komfortosabban nézett ki, mint ahogy én éreztem magam. Egy pillanat alatt cseréltem volna vele. Az apámat és őt a pincébe vezényelték, nem épp akarunk ellenére, hogy meccset nézhessenek, amíg tart az ünnepség.

– Csak felkapok egy kis kaját – magyarázta. – Hogy megy a baba-zsúr?

– Remekül – vetettem oda szárazon. – Ülhetek egy szobában, és nézhetem, ahogy mindenki elájul a tökéletes feleségedtől a tökéletes ruhájában a tökéletes születendő babátokkal.

Neel felkapott egy fűszeres batyut, és a ropogós tésztabundába mélyesztette fogait. Egy kolibriével vetekedik az anyagcseréje. Megehetné a saját súlyát olajban sült kajából, és meg se látszana rajta.

– Ha ez vigasztal, kevésbé tökéletes, amikor az éjszaka közepén vizet és epét hány.

Fintorba torzult az arcom.

– Hogy vagy képes epehányásról beszélni evés közben?

Vállat vont és még egy hatalmasat harapott.

– Az epe még semmi. A kórházban látok sokkal rosszabbat is. Például ez a gyerek pénteken, aki...

Feltartottam a tenyerem.

– Hacsak nem azzal végződik a sztori, hogy elvágta a kezét egy papírral, abbahagyhatod.

Anyám besétált egy teli szemeteszsákkal.

– Miért bujkálsz itt? – kérdezte. – A vendégek rólad kérdezősködnék.

Majd egy óra asztalnál való ücsörgés, hallgatózás és üdvözlés után tudtam, hogy nem így van, de nem érte meg vitatkozni.

– Munkából hívtak, fel kellett vennem.

Tulajdonképpen igazat mondtam, de anyám savanyú arca egyértelművé tette, hogy nincs megelégedve. Úgy gondolta, arra kellene fordítanom az energiámat, hogy családom legyen, nem a karrieremre. Amikor megszülettem, a szokást követve megkértek egy indiai papot, készítsen nekem Janmakshart, egy olyan horoszkópot, ami előre kijelöli az egész életem. Az alapján csakúgy, mint az unokatestvéreimnek, nekem is férjhez kellett volna mennem huszonöt évesen, és már két gyerek anyjának kellene

lennem. A koszos pelenkát tiszta haszonra cserélni csak egy a Janmakshartól való eltéréseim közül.

– Neel miért nem jön ki és köszön mindenkinek? – vigyorgtam rá.
– Biztos vagyok benne, hogy a nénikéink neki is szeretnének gratulálni.

Neel a pince felé iszkolt.

– Bocsi, csak csajok – vetette oda a válla fölé. – Majd máskor beszéllek velük.

Egyetlen lépést tettem a nappali felé, amikor a fejembe ötlött valami.

– Mindjárt jövök.

Megfordultam, és felszaladtam a szobámba, hogy lehozzam az egyetlen dolgot, ami elviselhetőbbé teszi a partit, és mellékesen anyámnak is tetszik.

Amint a Canon T90 SLR fényképezőgépem eltakarta a fél arcom, nem igazán vettem többé észre. Nem is értem, miért nem hoztam le hamarabb. A szüleimtől kaptam a tizenharmadik születésnapomra. Egészen addig az ajándékaim tanulmányi munkafüzetek voltak, hogy megelőzhessem a kortársaimat. Bevándorló gyerekként és bevándorlók gyerekeként úgy nőttem fel, hogy tudtam, az én jövőm az övék is. Ez azt jelentette, hogy az iskolában a legjobb jegyeket kellett kapni, a legjobb egyetemre kellett járni, és a legjobb munkahelyet kellett megkaparintani ahhoz, hogy azt mondhassák, megérte áldozatot hozni értünk. Akár egy dollárt elkölteni olyasmire, ami nem ezt a célt segítette elő, elképzelhetetlen volt. Amikor megkaptam a gépem, életemben először megértettem, amit az amerikai barátaim éreztek a születésnapjukon, hogy a lényeg nem a célirányosság, hanem hogy jól érezzék magukat. Viszont a következő évben kezdtem a középiskolát, így megkaptam ajándékba az összes nagynevű egyetem jelentkezési csomagját.

– Sosincs túl korán előre tervezni – mondta apám.

Így csak még jobban ragaszkodtam a fényképezőgépemhez.

Az iskola végeztével fotós szerettem volna lenni, de a szüleim enyhén szólva helytelenítették az ötletet.

– A rendes lányok nem készítik az esküvői fotókat, hanem szerepelnek rajtuk – dorgált anyám. Apám ennél tömörebben foglalta össze.

– A fotózás alsóbb kaszthoz tartozó munka. Az orvoslás jobb.

Nem tudtam tovább Neel árnyékában élni, így az nem igazán volt opció.

Egyetem után meggyőztem őket, hogy egy évet adjanak, amíg fotózhatok. Biztos voltam benne, hogy rendesen meg tudok majd belőle élni, ezért azzal nyugtattam őket, hogy ha nem sikerül, elmegyek ügyvédnek. Huszonkettő voltam, tele szenvedéllyel és energiával, viszont annyira, de annyira naiv. Chicagóban voltam gyakornok egy stúdióban, de mivel a minimálbér alatt kerestem, nem lettem közelebb ahhoz, hogy elköltözzek a szüleim házából és eltartsam magam. Gyűlöltem, hogy anyámnak igaza lett. Évekig kézbe sem tudtam venni a gépet, mintha az ő hibája lett volna minden, nem a sajátom. Csak egy éve tudtam újra megfogni, mikor Alex biztatott, hogy kezdjem újra. Lassacskán kezdtem, csak néha vettem elő kiránduláson vagy egy-két családi összejövetelen, amire csak azért mentem el, mert előtte megfelelő mennyiségű büntudatot keltettek bennem. Mint Dipti babaváró bulija. Az anyám és köztem zajló hidegháborút figyelembe véve a szülői ház közelébe sem jöttem volna, ha nem Neelről van szó. Fontos neki, tehát mindegy, nekem mennyire nehéz, össze kellett szednem magam. Mellesleg, ha nem jelentem volna meg, olyan határt léptem volna át anyámnál, ahonnan már nem lehet visszatáncolni. A családom nem különb a többi ismerős indiai családnál, sokkal fontosabb eljátszani, hogy boldogok vagyunk, mint tényleg annak lenni. Nincs annál nagyobb sértés, mint hogy kínos helyzetbe hozom a barátai előtt, és magyarázkodnia kell, amiért nem vagyok ott.

Bolyongtam a szobában, igyekeztem megtalálni a legjobb megvilágítást. Gita néni, anyám egyik barátnője épp lelkesen beszélt pár másik vendéghez. Kicsi és törekeny nő, százötven centi körüli, és alig negyvenöt kiló. Felnézett a barátaira, összevonta a szemöldökét, miközben vadul gesztikulált. A lencsén keresztül figyeltem, és vártam arra, amikor az arca nyugodt és boldog, orcái megtelnek színnel, és mosolyog, és akkor megnyomtam a gombot, ezzel kioldva a zárat. Meglepve fordult a vaku felé.

– Ó, Preeti! Szólnod kell, mielőtt fotózol, hogy megigazíthassam a hajam! Gyere! Csináljunk egyet rólunk, közösen!

Egyik kezét rátette anyám vállára, a másikkal nekem intett, hogy jöj-jek közelebb.

– Jaj, nem, nem, nénikém! Én jól érzem magam a lencse mögött. Amúgy is, ez a gép már régi, és nem egyszerű használni.

– Ha! Kifogások. Akkor tartsd meg a gépedet! De légy legalább egy kicsit társaságibb!

Nem volt épp ideális kompromisszum, de legalább nem kellett művigyort erőltetnem magamra, amit aztán évekig bámulhatok. Ahogy közelebb mentem, Gita néni folytatta a beszámolóját egy másik barátnője lányáról.

– Tudjátok, így már nem kell majd egy rendes indiai fiúnak sem. Ő most már sérült áru. Melyik család fogja a fiukhoz engedni azután, hogy azzal az amerikaival élt együtt, ha?

Mind azzal a jellegzetes egyik-másik oldalra billentéssel bólogattak, ami a tanulatlan szemnek jelenthet igent, de nemet is, ám ők pontosan értették, mire gondolnak a többiek.

Hirtelen gombóc nőtt a torkomba. Anyám az elnyűtt szőnyeget kezdte vizslatni, melynek világosbarna színe nem igazán fakult az elmúlt két évtizedben, valószínűleg a „nincs cipő a házban” aranyszabály miatt. Az volt a legnagyobb féelme, hogy a barátai rájönnek, mennyire hasonlítok arra a lányra, akiről pletykálnak, és ha egyszer megtudják az igazat, egyedül létre leszek kárhoztatva életem végéig. Egy jó nevű indiai család sem engedné, hogy egybekeljek a fiukkal.

Gita néni ekkor megfogta az állam, és meghimbálta.

– A mi kis hollywoodi ügyvédünk. Te mikor kerülsz sorra?

Hátrébb hajoltam, hogy udvariasan kikerüljek a kezei közül. Gita néni nem hisz a személyes térben, mivel szavak helyett inkább a kezeivel szeret beszélni.

– Heti hetven órát dolgozom – próbáltam mentegetőzni.

– Komolyabban kell ezt vened! – Megfogta a vállam, és halkabbra vette a szót. – Már harminc vagy, nem? Azután a nők már csak vesztenek a ragyogásukból.

Sikerült türtőztetni magam, nem válaszoltam erre egyből azt, hogy épp most vettem egy új hidratálókrémet, ami azt ígéri, megtartja a ragyogásom még hosszú évekig. Ehelyett kierőltettem magamból egy üres kacajt, és azon kaptam magam, hogy Alex régi módszerét használok a higgadásra. Ezt csinálta, mikor felzaklatta valami. Anno az örületbe kergetett, de

most sokkal jobb ötletnek tűnt számolni, mint jelenetet rendezni, és az amúgy is feszült napot még kellemetlenebbé tenni. Egy, kettő, három...

Monali néni biztosan levette az arcomról, hogy valami baj van, mert azon nyomban letette a tányérját, és átmasírozott a mi társaságunkhoz.

– Gyere! Csinálok egy képet rólad a családdal.

Ő volt az egyetlen ember a szobában, akire rá mertem bízni a féltve őrzött kamerámat, és ezt ő is tudta.

Anyám és Dipti megigazították a szárijukat, és beálltunk egy sorba, anyámmal középben. Miután biztos volt benne, hogy a ruhájával minden rendben, megfogta mindkettőnk kezét. Ez volt a kötelező családifotó-póz. Semmi nem árulkodhatott arról, hogy hónapok óta nem beszélt a lányával. Hiszen mit szólnának az emberek?

Ahogy ott álltunk, várva a zár kattánására, csak egyetlen dologra tudtam figyelni. Apróság. Hülyeség. Tudtam, főleg az elmúlt évet figyelembe véve. De nem tudtam megszabadulni az érzettől. Először Dipti kezéért nyúlt. Egy részem dühös volt, de a logikusabb énem nem hibáztatta érte. Egy hosszú, kórházban töltött nap után Dipti még mindig olyan hajszálvékony rotit tudott sütni, ami egyenletesen puffadt fel a serpenyőben, és el tudott járni egy hibátlan tizenkét lépéses garbát. Ha egy hetem lenne ezekkel elkészülni, nekem akkor se menne. Ráadásul soha nem beszélt vissza anyámnak. Egyszer sem.

Csikorgattam a fogaimat. Tizenkettő, tizenhárom, tizennégy...

Egyértelmű volt, hogy habár én voltam a lánya, azt kívánta, bár Dipti lenne az.

2

M IKOR A DOLGOK ELKEZDTEK LECSENDESEDNI, vállaltam, hogy elmosogatok, épp, ahogy egy rendes lány tenné. Fullasztó volt egy szobában lenni anyámmal és tettetni, hogy egy nagy, boldog család vagyunk, muszáj volt valahová menekülnöm. A csapból folyó víz hangja nyugtatóan hatott az egész délutáni csiripelés után. Már csak egypár óra, és a repülők vonalát látjuk Los Angeles felé.

A lakás felé, ahova irtóztam belépni, mióta Alex nincs ott. Még mindig fáj, hogy nem láthatom a görbe vigyorát és a sötétbarna hajjal keretezett halvány arcát, ami otthon várt egy, az irodában töltött tizenkét órás műszak után. Még úgy is, hogy az összes cuccát elvitte, éreztem a jelenlétét. Volt a folyosón egy fekete csík, ami akkor került oda, mikor a komódját hoztuk fel, és én véletlenül elengedtem a felém eső végét. Meg egy folt a nappali szőnyegén, mert baseballmeccs közben hadonászott, és leverte a sörét. Ez a lakás csordultig van jó emlékekkel, épp annyira, mint a szüleim háza rosszakkal.

Annál inkább fáj, hogy mindezért csak magamat okolhattam. Alex amint megtudta, hogy mennie kell, megkért, hogy költözzek vele New Yorkba, ahol független filmet csinálnak a forgatókönyvéből. De én túlságosan féltem. Nem tőle vagy tőlünk. Az élettől, amit kínált. Ahol ő a filmjein dolgozik, én pedig otthagynom az irodát a fotózásért. Az a sikkes, bohém kép, amit felvázolt, romantikus volt, idilli és teljesen kiszámíthatatlan.

Tudtam, hogy nem úgy fog elsülni, mint ahogy elképzelte. Amikor hét éves koromban Amerikába emigráltunk, az első lakóhelyünk egy

háromszobás családi ház volt, amibe három másik családdal együtt zsúfoltunk be. Fizetésről fizetésre éltünk és küszködtünk. Semmi romantikus nem volt benne. Tudtam, hogy nem lenne okos feladnom a szörnyű, de biztos munkámat, mielőtt nem talállok valamit, ami bebiztosít minket anyagilag, ha már felértük a pénzt, amit a forgatókönyvért kapott. A szüleim jó előre megtanítottak, hogy a szerelem nem fogja helyettesíteni a számlákat, és nem is csak azok miatt aggódtam. Neel és én voltunk a szüleim legnagyobb befektetései. Az ő pénzügyi nehézségeik miatt nem kell nekünk aggódnunk ilyen téren. De a *nekünk* a mi kultúránkban négy embert jelent. Diptivel együtt ez a szám már öt, miután összeházasodtak, és hamarosan hat lesz.

Letört részt találtam a tányér szélén, ahogy végigfutott rajta az ujjam. Az első készletből való, amit Amerikában vettek; vékony, fehér Corelle tányérok a szélükön kék virágdíszítéssel. Az idők során a bátyám és én is vettünk nekik új készleteket. Ezeket abban a vitrinben tartották, amit húsz éve egy garázsvásáron vettek, soha nem használták őket. Anyám azt mondta, hogy tökéletesen jók a régi tányérok, miért pazarolnánk el az újakat? Elővigyázatosan éltek, mintha az anyagi problémák mindig a közelben ólálkodnának. Gyerekkoromban gyakran lett igazuk, viszont most, hogy már nem fenyegette őket, nem tudták magukról levetközni. Mintha a stressz nemcsak része lenne az életüknek, de az is határozná meg azt.

Valaki meghúzta a copfom.

Neel felült a konyhapultra, hosszú lábai épp csak nem érték a földet. Mint engem, őt is aránytalanul hosszú lábakkal áldotta meg a sors.

– Valami zsákmány?

– Ezekből egy pár.

A kezébe adtam a köteg csekket, amit az üdvözlőlapokból szedtem össze, miután Dipti elolvasta őket. Mindegyikre huszonegy, ötvenegy vagy százegy dolláros összeget írtak. Átnézte őket, és fanyarul elmosolyodott.

– Biztosra veszem, hogy apa és anya visszatásztónak találná, hogy amit mi adunk másoknak, azok mindig – hatásszünet – *kerek* összegek.

Felnevettem. Egész gyerekkorunkban azt hallgattuk, hogy a pénzbeli ajándéknak nem szabad kereknek lennie. Az balszerencsét hoz. Senki nem merne ekkorát kockáztatni. Viszont sosem hagyták el azt az egy

dollárt. Az zsugori lenne. Hozzáadni egyet, az nagylelkű. Ha valamit megtanultam anyámtól, akkor az az, hogy az értelmezés minden.

A csekket visszatette a pultra.

– Megpróbáltak hozzáadni egy rendes gudzsarati fiúhoz?

– Nem. Olybá tűnik, elvesztettem a ragyogásom, mikor harminc lettem.

Erre kuncogott, és úgy tett, mintha tanulmányozná az arcom.

– Láttam én, hogy valami nem stimmel veled.

Hozzávágtam egy konyharuhát.

– Amerika közepére kellett utaznom ezért a buliért, mert felcsináltad a feleséged. A többi edény rád vár.

– A mosogatás nem férfimunka! – imitálta anyánk nyaggató hangját, miközben felkapott egy piszkos tálat.

– De komolyan, örülök, hogy itt vagy. Csak azt kívánom, bár Indiába is velünk jönnél!

– Nem tudok. – A tekintetem most a halványzöld linóleumpadlót pásztázta. – Olyan, mintha tengernyi barna bőrű ember közé akarnék menni, akik elítélnék, mert nem vagyok elég barna.

Ekkor megszólalt egy másik hang.

– Miről beszélsz? India az otthonod.

Mindketten hátrafordultunk. Pont anyámra vall, hogy belopódzik mögénk hallgatódzni. A kezei roskadásig voltak tálcákkal, mégis olyan halkan mozgott velük, mint egy nindzsa. Mindketten elég bárgyú arcot vágunk, reméltük, nem hallotta, ahogy Neel kifigurázta.

Összeszorította a száját, letette a tálcákat, és letépett egy adag alufóliát.

– Hét voltam, amikor otthagytuk Indiát. Persze hogy nem az az otthonom.

Zörgött a fólia, ahogy anyám a szamósákat pakolta és csomagolta el.

– Attól még az a te országod.

– Nem, nem az. Ez az én országom – mutattam ujjammal a föld felé.

– Az útlevelem is tanúsíthatja.

– Ha valaki rád néz, azt látja, aki vagy. Nem az útleveledet.

Összeszorult valami bennem, ahogy rátapintott a legnagyobb gátlásomra. Habár amerikainak éreztem magam, és olyannak is akartam látszani, tudtam, hogy a sötét bőröm és hajam elárul. Bárhová is mentem, az indiai kultúrámban és kinézetem követett. Amikor tizenöt voltam,

hónapokra attól, hogy megkapjam az állampolgárságot, vásárolni voltam anyámmal, és egy idősebb fehér pasas bevágott elénk a sorba. Ránéztem anyámra, azt mondta a szemével, hogy hagyjam. Én azt hittem, tévedésből állt elénk. Szóltam neki, és udvariasan elmondtam neki, hogy mi is sorban álltunk, azt remélve, hogy hátrébb lép egyet és bocsánatot kér. Ehelyett megbámult, és olyan hidegen ejtette ki a szavakat, hogy a mai napig emlékszem rá, bár nem akkor hallottam utoljára:

– Menj vissza oda, ahonnan jöttél!

Az útlevelem semmit nem változtatott azon, aki vagyok. A mai napig, ha bevágnak elé a sorba, csendben maradok.

Jó pár pillanatnyi feszült csend után anyám végre megszólalt:

– Kedves tőled, hogy eljöttél Dipti babavárójára.

A gyors témaváltástól és a bóktól egészen meghökkentem. Varsha De-sai semmit nem szeretett megköszönni, de ilyen közel még sosem volt hozzá. Úgy gondoltam, ha ő megpróbálta, nekem is meg kellene. Viszont mielőtt bármit mondhattam volna, folytatta.

– De velünk kellene jönnöd Indiába az unokatestvéred esküvőjére. Nem így neveltelek.

Helyben vagyunk. A tipikus, már-már szabadalmaztatott technika: udvariaskodás egy jól irányzott sértéssel befejezve. Miért is gondoltam, hogy a veszekedés utáni első beszélgetésünk majd más lesz? Felemeltem a kezeimet.

– Négy hónapja azt mondtad, nem akarod, hogy közöd legyen hozzám, mert Alex nem felelt meg az életrajzi elvárásaidnak. Gondoltam, ez esküvőkre is vonatkozik.

Megállt csomagolás közben. Összenéztünk.

– Csak meg akartalak kímélni. Olyasvalakire van szükséged, akinek a tiédhez hasonló a háttere és az értékrendje.

– Nem kértem, hogy megkímélj. Tudok vigyázni magamra. – Ez többnyire igaz volt. Nem kellett tudnia, hogy habár tényleg utálom a szárikat, ma azért nem vettem fel, mert a szakítás utáni stressz miatt annyira kifogytam az egyébként feszülő felsőrészből, hogy biztosítótűkkel sem tudtam magamon tartani. – Eszedbe jutott egyáltalán, hogy ha elengedett volna a származását, lehet, kedvelted volna őt?

– Preeti, felelősséget kell vállalni a tetteidért. Megmondtam, azt csinálsz, amit akarsz.

– Bizony! Meg azt is, hogy nem láttok szívesen ebben a házban, ha vele maradok. – A csípőmre tettem a kezem. – Most akkor melyik igaz? Ha még mindig Alexszel lennék, meghívtál volna Dipti bulijára? Akarnád, hogy veletek menjek az esküvőre?

Erre megrázta a kezét, mintha csak egy legyet hessegetett volna el.

– Miért kell mindig visszabeszélned? Én kerestelek. Te voltál az, aki nem választott.

Eszembe jutott az üdvözlőkártya, amit a születésnapomra küldött múlt hónapban. Bontatlanul feküdt a cipősdobozban, ahová a szüleimtől kapott lapokat rakom, mióta csak Amerikában vagyunk. A hangpostámra is jött pár üzenet, de azokról sem vettem tudomást.

– Úgy is eleget mondtál. Nem akartam tudni, milyen visszatetsző, kárörvendő szöveget kapok tőled még írásban is.

Összeráncolta a szemöldökét.

– Mi? Te el sem... – halkult el. Arca zavarodottról sértettre változott. Bólogatott, inkább magának, mintsem másnak. Talán most értette meg először, hogy annyira bántott és feldühített, ami történt, hogy még az ismerős macskakaparását sem akartam látni az üdvözlőkártyán.

Neel visszatért, vállán egy konyharuhával.

– Még mindig nyomjátok? – kérdezte, azzal elcsent egy pakorát a tálból, amit anyánk épp elkezdett lefedni.

Erre mindketten rámeredtünk, de ő boldog tudatlanságban nézett vissza ránk.

– Talán az lenne a legjobb, ha újrakezdenénk, és együtt töltenénk egy kis időt. Mint egy család. Pree, csak pénteken indulunk. Még szerezhetünk neked jegyet. Jó buli lesz!

Könnyen beszél. Ő a tökéletes indiai feleségével és a születendő gyerekkel megy oda. Nem az ő életére mondanák, hogy *kudarc*.

– Neelnek igaza van. Te vagy az egyetlen lánytestvér. Rosszul mutatna, ha nem jönnél. Ki végezné el helyetted a rád osztott feladatokat?

Még mindig nem értette. A körmömet a tenyerembe vájtam, de olyan erősen, biztos voltam benne, hogy rajta maradnak a kis félhold alakú

nyomok. Csak arra tudott gondolni, hogy az emberek mit szólnának hozzá. Mindig csak arra gondolt.

– Valaki biztosan be tud ugrani helyettem – mutattam a nappali felé ártatlan vigyorral. – Például Dipti.

– Ugyan, Pree! Ez fontos nekem – könyörgött Neel.

Megint ez a szó. *Fontos*. Legutóbb a babaváró bulira használta. Ha tudtam, hogy valami az számára, szinte soha nem utasítottam vissza. De elfordult a gyomrom a gondolattól, hogy Indiában legyek. Megbirkózni hazai pályán a szüleimmel, a zsúfoltsággal, kosszal és a kegyetlen szagokkal egyszerűen sok.

– Sajnálom – fordultam Neelhez –, indulnom kell a reptérre. Nem akarom lekésni a gépem.

Anyámra pillantást se vetve kaptam fel a fényképezőgépet, és masíroztam a régi szobámba, ahol már várt a bepakolt bőröndöm. Beáldoztam az időmet, épp ideje volt visszatérnem Kaliforniába. Sokkal jobban kijöttünk anyámmal, ha volt pár ezer mérföld közöttünk.

3

OTTON, LOS ANGELESBEN egészen jól sikerült nem a családomra gondolni, mivel valami mindig készenlétben vár a tarsolyomban: a munka. A Freedman, Lerner & Foster öt emeletet foglalt egy tengerre néző, Santa Monica-i bérházból, de eddig igen kevés alkalmam adódott a csendes-óceáni naplemente távlatain merengeni. A legtöbb nap olyan volt, mint a mai. Az ujjaim a billentyűzetre tapadva most épp egy sommás ítélelhezatali indítványt pötyögtek.

Több mint száz órát voltam bent a másfél hét alatt, amióta visszatértem. Ez részben annak köszönhető, hogy a mentorom, Mike, akit a Felügyelő biztosított arról, hogy kilencéves lankadatlan odaadása után ő lesz a következő partner a cégnél, hoppon maradt, és menesztették. Ha egy olyan fehér férfit, mint Mike nem választottak partnernek, nekem mennyi esélyem lehet, ha nem dolgozom keményebben, mint bárki körülöttem? Érettségi után apám gondoskodott róla, hogy alaposan felfogjam, nekem kétszer annyit kell beletennem mindenbe, mint egy fehér társamnak azért, hogy feleannyira jussak. Nekem viszont nem elég a fele annak, ami egy fehérnek jut, így négyszer jobban törtem magam. Az irodában én voltam az egyetlen indiai származású, így tudtam, hogy kompenzálnom kell a bőröm színe miatt, és biztos voltam abban, hogy sikerülni fog. Nem fennhézajtam, nem hirdtettem, hogy én voltam a legjobban teljesítő az osztályunkban, hogy amikor eljön a partnerválasztás ideje, ne tudjanak visszautasítani.

Az irodám, ami alig volt nagyobb egy börtöncellánál, zsúfolásig telt irattartókkal, mappákkal és a szivárvány minden színében pompázó

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha örökre és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatod vele.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

szövegkiemelőkkel és cetlikkel. Mivel nem terveztem semmit a közelgő ünnepekre, egyszerű volt a munkára koncentrálni. Négy napja az egész családom elrepült Indiába, szóval, még ha nem is lennék rosszban a szüleimmel, akkor sem tudnék Illinois-ba menni. Alextól még csak egy SMS-t sem kaptam, mióta New Yorkba költözött. Nehezemre esett elhinni, hogy két együtt töltött év után képes ennyire elválni magát. A szakításunk óta nem telt el úgy nap, hogy ne bizonytalanodtam volna el a döntésemben vele kapcsolatban, talán mert egyszerűbb volt a múlton merengeni, mint megbirkózni a jelenel.

Csak egy pillanatra engedtem, hogy a tekintetem elidőzzön az utolsó kék és lila csíkokon, amik átszelték az eget azon a kedd estén. Rengegszer kívántam, bárcsak hagyhatnám a munkát, és lefényképezhetném a naplementét a tengerparton. Éppen érveket gyűjtöttem a pénteki eligazításra, mikor a mobilom elkezdte harsogni a dallamos csengőhangját. Kotorásztam a hatalmas táskámban, próbáltam megtalálni. Egy hosszú, ismeretlen szám jelent meg a kijelzőn. Csak az első kettő volt fontos. Kilenccvenkettő. India hívószáma. Majdnem kiesett a kezemből, úgy siettem felvenni.

– Történt valami. – Neel volt az.

Megrándultam. A szavai hallatán libabőr futott végig a hátamon. Szorosabbra húztam a kardigánomat. A szüleinkről van szó? Az unokatestvérükről? Mamáról vagy Mamiról? Lehunytam a szemem, készültem a becsapódásra.

– Dipti. Kórházban van.

Recsegett a vonal, mintha megcsömörlött volna abban, hogy Neel hangját a világ egyik végéből a másikba szállítsa. Átkozott térerő! Az ergonómia-
ilag kialakított székembe roskadtam. Amikor fejben végigfuttattam azokat, akik miatt hívhatott, Dipti eszembe sem jutott. Ránéztem az órámrá, kis fejszámolással rájöttem, hogy hajnali öt körül lehet Ahmedabadban.

– Mi történt? – kiáltottam a telefonba, mint régen a szüleink, amikor gyermekkoromban Indiából hívták őket. Amiatt, hogy meghalt Nani, aztán Nana, utána meg Fua kapott sztrókot.

Finom zúgás töltötte be a háttérét. Fülelmehez tapasztottam a telefont. Sír, vagy csak a beszűrődő zajt hallom? Biztos a vonallal van valami. Nem emlékszem, mikor sírt utoljára.